

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان و نگارش: ا. م. شیری
۲۱ اکتوبر ۲۰۲۳

مشارکت مؤثر

در اقیانوس مملو از تلاطمات ژئوپلیتیکی که در هفته‌های اخیر حتی خطرناکتر شده است، دیدن روابط پایدار بین رهبران دو قدرت بزرگ – چین و روسیه – امیدوارکننده است.

شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین که در سال جاری برای دوره سوم ریاست جمهوری انتخاب شد، نخستین سفر خارجی خود پس از انتخابش را به مسکو در ماه مارچ انجام داد. اکنون ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه با سفر به چین، این عمل خیر او را جبران می‌کند. این نشانه آن است که دو کشور مانند گذشته متعهد به مذاکرات سیاسی و همکاری اقتصادی هستند و این را یک فرصت برای پیشبرد روابط دوجانبه می‌دانند.

از زمان انتخاب شی جین‌پینگ برای نخستین دوره ریاست جمهوری در سال ۲۰۱۳، او حداقل ۴۰ بار با پوتین دیدار کرده است. آن‌ها بارها از طریق تلفون مذاکره کرده‌اند و پیام‌های رسمی رد و بدل نموده‌اند. به اعتقاد رئیس‌جمهور روسیه، همتای چینی‌اش احتمالاً تنها رئیس‌کشوری بود که با او بیش از همه، غیر از رهبر بلاروس، یکی از اعضای متحد با روسیه، دیدار داشت.

چنین ملاقات‌ها و تماس‌های شخصی مکرر به این معنا نیست که پوتین و شی در همه زمینه‌ها با یکدیگر توافق دارند. اما نمی‌توان انکار کرد که آن‌ها روی یک موج هستند یا حداقل مشترکات بین آن‌ها بسیار بیشتر از همتایان غربی‌شان است.

نکته قابل توجه این است که سفر پوتین به چین، با برگزاری مجمع «یک کمر بند، یک جاده» در بیجینگ همزمان شد. رهبر روسیه مانند اجلاس قبلی در سال ۲۰۱۹، در این مجمع مهم نیز در مقابل شرکت‌کنندگان سخنرانی کرد و عزم روسیه برای اجرای طرح چینی «یک کمر بند و یک جاده» را مجدداً مورد تأیید قرار داد.

حضور شی و پوتین در این مجمع نه تنها نشان‌دهنده اهمیت والای این رویداد مهم است که برنامه توسعه جهانی را برای دهه‌ها شکل خواهد داد، بلکه، نشانه این است که اعتماد بالایی بین روسیه و چین وجود دارد.

موضوع مجمع ۲۰۱۹ ترویج جهانی شدن بود. اما از آن زمان، حمایت‌گرایی افزایش یافته و برخی از سیاستمداران در حد قابل توجهی از موانع و محدودیت‌های تجاری برای کسب امتیازات سیاسی استفاده می‌کنند. هم مسکو و هم بیجینگ از این موضوع رنج می‌برند. این‌ها شامل تحریم‌های غرب علیه بخش فن‌آوری پیشرفته چین و به اصطلاح، سقف قیمت نفت روسیه است.

در مورد مسائل کم‌رسانی به تجارت آزاد، نگاه روسیه و چین کاملاً مشابه و منطبق است و آن‌ها به یک خط مشترک پای‌بند هستند. به احتمال زیاد این موضوع به یکی از موضوعات کلیدی مجمع کنونی تبدیل خواهد شد و «یک کمر بند - یک جاده» بهترین گواه این واقعیت خواهد بود که در روابط بین‌الملل، فقط از طریق همکاری می‌توان به پیش حرکت کرد، نه از طریق تهدیدهای سیاسی!

روابط روسیه و چین نمونه برجسته مذاکره‌های عملی، سودمند و سازنده در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی است. مبادلات تجاری بین دو کشور در سال جاری، برای اولین بار می‌تواند از مرز ۲۰۰ میلیارد دلار فراتر برود. این رقم در هشت ماه اول سال جاری در حالی به ۱۵۵ میلیارد دلار رسید، که تجارت چین با سایر کشورها یا کاهش یافته و یا بلا تغییر باقی مانده است. این رقم در سال ۲۰۱۸ معادل ۱۰۸ میلیارد دلار بود. بنابراین، رشد آن کاملاً مشهود است.

روسیه همچنان تأمین‌کننده ستراتیژیک نفت، گاز و زغال سنگ چین است که برق این کشور به واسطه آن‌ها تأمین می‌شود. در حال حاضر پروژه جدید احداث خط لوله گاز «قدرت سیبری-۲» (Power of Siberia - 2)، که از خاک مغولستان می‌گذرد، در دست مطالعه و بررسی است. این مسأله موضوع اصلی دیدار پوتین و شی جین‌پینگ در ماه مارچ بود و در جریان آن دیدار، اعلام شد که بر سر اکثر مؤلفه‌های تراکنش توافق شده است. از طریق این خط لوله جدید سالانه ۵۰ میلیارد متر مکعب گاز اضافی از روسیه به چین صادر خواهد شد.

حوزه‌های دیگر منافع اقتصادی متقابل نیز وجود دارد. این‌ها شامل مواد کیمیایی، کودها، زیرساخت‌ها، ساخت‌وساز و کشاورزی هستند. اخیراً چین به بزرگترین صادرکننده خودرو و قطعات خودرو به روسیه تبدیل شده است.

در مواجهه با اعمال محدودیت‌های تجاری اروپا و آمریکا از زمان آغاز بحران اوکراین، شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان روسی توجه خود را تا حد چشمگیری به چین که از تغییر سمت مسیرهای تجاری و صادرات روسیه سود زیادی برده است، معطوف کرده‌اند.

روسیه و چین در حال شکلهی روابط متقابل اقتصادی هستند و در این شرایط بسیار مهم است که روابط آن‌ها متوازن و سازنده باشد. زیرا، این تضمین‌کننده همکاری پایدار و متقابل سودمند است که در آن جایی برای ملاحظات ژئوپلیتیکی و ایدئولوژیک وجود ندارد. هر دو رهبر بارها تعهد خود را به این رویکرد عمل‌گرایانه و عاری از

ایدئولوژی در روابط بین‌الملل اعلام کرده‌اند. این رویکردی است که ابتکار «یک کمربند، یک جاده» از نخستین روز تأسیس خود بر آن تأکید کرده است.

با توجه به دشواریهای کنونی و زمینه ژئوپلیتیکی، جای دارد بسیار خوش‌بین باشیم که در نتیجه سفر پوتین به چین، پیشرفت حاصل شود. اما همین واقعیت که دو کشور در حال انجام مذاکراتی مؤثر در بالاترین سطح هستند، نشان می‌دهد که طرف‌ها تمایل زیادی به حفظ و توسعه روابط دوستانه دارند.

رویدادهای فاجعه‌بار جغرافیای سیاسی که در سرتاسر جهان در حال وقوع است – چه رویارویی روسیه و غرب در اوکراین، چه جنگ در سوریه و چه درگیری اخیر اسرائیل-فلسطین، بی‌ثبات و غیرقابل پیش‌بینی هستند. این امر، تصمیم‌گیری ستراتیژیک روسیه و چین را پیچیده می‌کند. به همین دلیل، تماس مستقیم پوتین و شی از اهمیت بالایی برخوردار است.

مأخوذ از: [وبگاه ساوتسکایا راسیا](#) (روسیه شوروی)

۲۸ مهر-میزان ۱۴۰۲